

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 februari 1911, kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning.

Bankoutskottet, som enligt § 4 i den för utskottet gällande instruktion har att undersöka och granska riksbankens tillstånd och huru densamma styrd och förvaltd blifvit samt därvid bör med synnerlig uppmärksamhet följa de fullmäktiges åtgärder, som afse metalliska kassans upprätthållande samt myntutväxlingens fortgång och bestånd, har numera fullgjort detta uppdrag och får öfver den verkställda granskningen afgifva berättelse.

För granskningens verkställande har utskottet tagit del af *dels* fullmäktiges i riksbankens allmänna och särskilda protokoll för tiden från och med den 15 januari 1910, intill hvilken dag ansvarsfrihet blifvit för deras i protokollen antecknade beslut och åtgärder beviljad, och till början af innevarande års riksdag, *dels* de af vederbörande revisorer afgifna berättelser om verkställd granskning af riksbankens såväl hufvudkontors som samtliga afdelningskontors i orterna förvaltning under år 1909, *dels ock* fullmäktiges med utskottets memorial nr 1 till Riksdagen öfverlämnade berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning år 1910, äfvensom de af styrelserna för riksbankens kontor i afseende å dessa kontors förvaltning under samma år lämnade redogörelser.

I fråga om metalliska kassans ställning, sedelutgifningen, in- och utlåningsrörelsen äfvensom öfrig verksamhet vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor samt vid Tumba bruk tillåter sig utskottet att för en närmare kannedom om hithörande förhållanden hänvisa till de utförliga sifferredogörelser, som lämnats i de berättelser, hvilka afgifvits af Riksdagens revisorer och riksbankens fullmäktige, liksom i utskottets förut till Riksdagen aflåtna memorial nr 1.

Å sin utlånings- och öfriga rörelse under år 1910 har riksbanken erhållit en vinst af 6,399,042 kronor 45 öre, nämligen:

	A riksbankens egna kapital.		Å afbetal- ningslåne- fonden.		Summa vinst år 1910.		Motsvarande år 1909.	
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Vid hufvudkontoret	2,369,152	11	109,334	58	2,478,486	69	2,001,654	11
” kontoret i Göteborg	497,327	69	108 618	98	605,946	67	557,545	—
” ” ” Malmö	722,812	43	29,131	38	751,943	81	864,061	21
” ” ” Falun	34,565	39	12,558	66	47,124	05	56 939	94
” ” ” Gäfle	318,292	31	6,559	95	324,852	26	284,398	80
” ” ” Halmstad	7,318	82	19,308	34	26,627	16	49,519	83
” ” ” Härnösand	345,573	53	18,250	63	363,824	16	410,240	35
” ” ” Jönköping	53,476	19	32,453	53	85,929	72	76 721	12
” ” ” Kalmar	21,860	29	13,213	87	35,074	16	49,883	68
” ” ” Karlskrona	34,527	31	28,702	77	63,230	08	43,634	55
” ” ” Karlstad	68,451	49	9,064	10	77,515	59	152,762	83
” ” ” Kristianstad	18,288	54	11,392	77	29,681	31	85,879	37
” ” ” Linköping	185,764	36	32,834	72	218,599	08	229,289	82
” ” ” Luleå	89,353	44	42,754	30	132,107	74	154,099	—
” ” ” Mariestad	49,583	61	12,750	48	62,334	09	98,572	05
” ” ” Norrköping	—	—	1,986	20	1,986	20	—	—
” ” ” Nyköping	60,456	11	5,738	46	66,194	57	56,882	73
” ” ” Sundsvall	268,600	79	14,330	90	282,931	69	359,352	25
” ” ” Umeå	184,354	21	21,680	98	206,035	19	168,228	64
” ” ” Uppsala	124,576	08	22,565	76	147,141	84	119,601	14
” ” ” Visby	13,589	14	26,166	54	39,755	68	66,026	12
” ” ” Vänersborg	—	—	7,949	81	7,949	81	9,253	60
” ” ” Västerås	26,861	69	3,769	92	30,631	61	42,278	96
” ” ” Växjö	—	—	6,808	46	6,808	46	26,894	25
” ” ” Örebro	217,674	89	11,939	63	229,614	52	178,332	07
” ” ” Östersund	69,228	72	22,103	60	91,332	32	126,334	84
	5,781,689	14						
Afgår förlust vid kontoret i								
Norrköping kr. 4,616: 32								
Vänersborg „ 7,576: 70								
Växjö „ 2,422: 99	14,616	01						
	5,767,073	13	631,969	32	6,399,042	45	6,255,935	04

I den till utskottet hänvisade, af Riksdagens revisorer den 30 november 1910 afgifna berättelsen angående riksbanken hafva revisorerna under § 47 anført, hurusom revisorerna under den af dem företagna inspektionsresan trott sig finna, att den dagliga expeditionstiden vid vissa afdelningskontor vore alltför kort, samt att revisorerna ansett, att sagda expeditionstid å hvarje särskild plats i regeln borde sammanfalla med den vanliga banktiden på platsen.

I denna revisorernas uttalade mening vill bankoutskottet för sin del instämma.

Revisorerna anföra vidare under § 51 i här ofvan omförmälda berättelse följande:

»Uti en till revisorerna ställd skrift har Alfred Sandelin, hvilken inemot 12 år haft ordinarie anställning såsom vaktmästare vid riksbankens afdelningskontor i Luleå, fullföljt besvär öfver styrelsens vid riksbankens afdelningskontor i Norrköping beslut att till vaktmästare vid kontoret, hvilken plats klaganden sökt, med förbigående af honom, antaga en mindre meriterad extra vaktbetjänt vid annat afdelningskontor.

Ehuru föreskrifter därom saknas, böra gifvetvis, enligt revisorernas mening, vederbörande vid utseende af vaktbetjäning taga hänsyn till sökandenas meriter i likhet med hvad som vid befordran af tjänstemän i allmänhet äger rum, där icke särskilda omständigheter föreligga, som påkalla afvikelse från denna grund.

I det förevarande fallet synes en dylik omständighet af rent lokal beskaffenhet hafva varit den afgörande.

Revisorerna finna med hänsyn till hvad i ärendet förekommit besvären ej böra till någon dess åtgärd föranleda.»

Hvad i detta ärende förekommit finner utskottet icke gifva anledning till annat yttrande från utskottets sida, än att utskottet instämmer i revisorernas ofvan uttalade uppfattning, att, ehuru föreskrifter därom saknas, vederbörande vid utseende af vaktbetjäning böra taga hänsyn till sökandenas meriter i likhet med hvad som vid befordran af tjänstemän i allmänhet äger rum, där icke särskilda omständigheter föreligga, som påkalla afvikelse från denna grund.

I sin förenämnda berättelse hafva revisorerna slutligen under § 52 ifrågasatt, huruvida ej den i § 82 mom. 2 bankoreglementet stadgade rätten att anföra besvär lämpligen borde upphöra.

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva särskildt utlåtande.

I öfrigt har utskottet i förevarande berättelse ej funnit några uttalanden, som påkalla särskildt yttrande från utskottets sida.

Efter granskning af riksbankens räkenskaper för år 1909 hafva Riksdagens senast församlade revisorer i sin därom afgifna berättelse meddelat, att vid riksbankens förvaltning under den tid, granskningen omfattat, revisorerna ej funnit något att anmärka eller erinra, samt att de för sin del ansåge, att ansvarsfrihet borde fullmäktige beviljas.

De revisorer, som, valda af Riksdagen, granskat afdelningskontorens i orterna förvaltning år 1909, hafva likaledes i sina berättelser tillstyrkt ansvarsfrihet för kontorens styrelser; och enär utskottet vid den nu verkställda undersökningen af riksbanken ej haft något att anmärka, utan funnit, att fullmäktige med nit och omsorg handhaft sitt uppdrag, får utskottet hemställa,

att ansvarsfrihet må fullmäktige i riksbanken beviljas *dels* för förvaltningen under år 1909 af bankens såväl hufvudkontor som samtliga afdelningskontor i orterna, *dels ock* för de beslut och åtgärder, som finnas antecknade i fullmäktiges protokoll från och med den 15 januari 1910 till och med den 14 januari innevarande år.

Stockholm den 16 februari 1911.

På bankoutskottets vägnar:

WERNER G. VON SCHWERIN.

Herrar *Carlberg* och *Hedenstierna* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i den slutliga behandlingen af de i detta utlåtande omförmälda frågor.
